

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 7C/841/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714207425
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2015:2714207425.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica samosudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou v právnej veci navrhovateľky: D. D., A.. X.X.XXXX, W. I. XX, X., občianka SR proti odporcovi: P. D., A.. XX.XX.XXXX, W. E. XX, P., občan SR, o návrhu na zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

Súd návrh zamietá.

Súd odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 27.11.2014 domáhala zvýšenia výživného odporcovi voči nej na sumu 200 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu.

Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom OS Martin sp. zn. 9C/121/95 z 16.11.1995 bola zverená do výchovy matke. Do roku 2008 bývala sama s matkou, ale matka sa v roku 2009 vydala a s manželom mala ďalšie dieťa. V roku 2012 sa presťahovali z dvojizbového do trojizbového bytu, kde všetci štyria bývajú. Jej matka pracuje a s manželom splácajú hypotéku na byt. Navrhovateľka uviedla, že po základnej škole študovala na Obchodnej akadémii Q. X., následne študovala na Ekonomickej univerzite v W., ktorú absolvovala v máji 2014. Od septembra 2014 navštevuje vysokú školu ekonomickú v F., Fakultu medzinárodných vzťahov dennou formou štúdia. Práve so štúdiom sa jej zvýšili výdavky a od posledného určenia výživného uplynula dlhšia doba. Domov z F. cestuje raz za mesiac, výdavky spiatočnou cestou má cca 600 Kč, za trojmesačnú električku na MHD platí cca 740 Kč. mesačne platí internát 3600 Kč, denne na stravu potrebuje cca 100 Kč. Každý semester si kupuje na štúdium učebnice a v čase podania návrhu ju mali učebnice stáť cca 2500 Kč. Navrhovateľka uviedla, že by rada navštevovala záujmové krúžky (tanečný či jazykovú školu), ale si to nemôže dovoliť. Odporca jej na výživu ničím neprispieva a jej matka tento problém neriešila.

Navrhovateľka na návrhu trvala. Odporca s návrhom nesúhlasil.

Navrhovateľka sa z pojednávania ospravedlnila, súhlasila konať v jej neprítomnosti. odporca súhlasil v rámci výsluchu na dožiadanom súde, aby súd konal bez jeho prítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky v rámci informatívneho výsluchu, výsluchom odporcu na dožiadanom súde, pripojeným spisom OS Senica sp. zn. 7P/66/2015, vysvedčením o štátnej skúške navrhovateľky, potvrdením o ukončení bakalárskeho vysokoškolského štúdia, písomným vyjadrením odporkyne, potvrdením o dočasnej PN odporcu trvajúcej od 2.10.2014, potvrdením o trvaní

nepriaznivého zdravotného stavu odporcu, zmluvou o ubytovaní, potvrdením o návšteve VŠ v F., potvrdeniami o príjme matky navrhovateľky a manžela jej matky, potvrdeniami o výdavkoch s bývaním matky navrhovateľky, rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin zo dňa 1.3.2012 o priznaní dávok a príspevkov odporcovi ako občanovi v hmotnej núdzi, dokladom o príjme odporcu, ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

Okresný súd Martin rozsudkom č. k. 9C/121/95 zo dňa 16.11.1995 rozviedol manželstvo rodičov navrhovateľky, ktorá bola ešte ako maloletá zverená do osobnej starostlivosti matke a odporcovi (otcovi) bola určená vyživovacia povinnosť voči nej v sume 500 Sk mesačne. Následne Okresný súd Senica rozsudkom č. k. 7P/66/2005-62 zo dňa 30.5.2006 (právoplatný 27.7.2006) zvýšil výživné otcovi na navrhovateľku z 500 Sk na 1800 Sk (59,74 eur). Matka navrhovateľky mala v tom čase netto mesačný príjem 8.909 Sk (295,72 eur) a poberala rodinné prídavky po 540 Sk (17,92 eur) mesačne. Bývala s navrhovateľkou v 2 izbovom byte, kde mala mesačné výdavky vrátane energie 3500 Sk (116,17 eur). Otec navrhovateľky za obdobie od 10/2005 do 4/2006 mal netto mesačný príjem 15.302 Sk (507,93 eur), býval so svojou matkou a prispieval jej polovicou na všetky poplatky spojené s bývaním v jej domácnosti. Rodičia nemali okrem navrhovateľky inú vyživovaciu povinnosť. Navrhovateľka bola v 9. ročníku ZŠ , nemala zdravotné problémy.

Navrhovateľka v máji 2014 ukončila bakalárske štúdium na Ekonomickej univerzite v W.. Od septembra 2014 študuje dennou formou na Vysokej škole ekonomickej Q. F., Fakulta medzinárodných vzťahov. Domov chodí z F. raz za mesiac, pritom cestovný lístok domov stojí cca 600 Kč. K jej pravidelným mesačným výdavkom patrí platenie internátu 3600 Kč, denne strava cca 100 Kč, električenka na MHD na tri mesiace za 740 Kč. Výdavky na kúpu učebníc na semester má v sume cca 2000 Kč. Navrhovateľka uviedla, že si varí aj sama v rámci uspokojenia. Neuviedla žiadne zdravotné problémy, s ktorými by mala zvýšené mesačné výdavky. Lustráciou v Sociálnej poisťovni súd zistil, že navrhovateľka si v mesiacoch jún, júl, august a september 2014 aj brigádnicke privyrábala na základe Dohody o brigádnickej práci študentov. Podľa jej vyjadrenia si brigádne mesačne privyrobita cez prázdniny 200-300 eur. Navrhovateľka odôvodnila požadovanú výšku výživného 200 eur svojimi životnými nákladmi v Prahe. Podľa jej tvrdenia naposledy odporcu videla cca pred 5 rokmi.

Pokiaľ je navrhovateľka doma v X., býva v spoločnej domácnosti s matkou, jej manželom a ich dcérou v 3 izbovom byte, ktorý kúpili na hypotéku. Jej matka je zamestnaná a má netto mesačný príjem 544,14 eur, pobera rodinné prídavky na mal. dieťa. Manžel jej matky má netto mesačný príjem 749,43 eur. Ich základné mesačné výdavky s bývaním majú na hypotéku 250 eur, elektrinu 20 eur, nájomné 158,52 eur, rozhlas + TV 4,64 eur. Podľa slov navrhovateľky jej matka má zdravotné problémy, s čím má zvýšené výdavky.

Zhodným tvrdením účastníkov mal súd preukázané, že odporca si neplní vyživovaciu povinnosť riadne a včas , výživné neplatí žiadne. Odporca nemá okrem navrhovateľky inú vyživovaciu povinnosť. Matka navrhovateľky má vyživovaciu povinnosť k mal. X. Q., A.. XX.X.XXXX, pochádzajúcej z jej terajšieho manželstva.

Odporca vo vyjadreniach (písomné i ústne na dožiadanom súde) nesúhlasil so zvýšeným výživného. Podľa jeho vyjadrenia na výživné prispieval, pokiaľ mal zamestnanie . K svojim pomero uviedol, že podstúpil operáciu v brušnej časti, následne bol dobrovoľne nezamestnaný. Od februára 2012 je evidovaný ako nezamestnaný, od vtedy poberal dávky v hmotnej núdzi po 61,60 eur mesačne až do novembra 2014; v období december 2014 až február 2015 poberal dávky v hmotnej núdzi po 96,30 eur (zvýšenú dávku poberal na lieky počas PN-ky) a od marca 2015 ju pobera opäť po 61,60 eur mesačne. Podľa jeho tvrdenia mesačne posielal exekútorovi U. splátku 60 eur na splácanie dlhu na zdravotnom poistení. Nevlastní žiadny majetok, nehnuteľnosti. Má 40 ročný trabant, ktorým vozí svoju matku na vyšetrenia do nemocnice. Jej mesačné výdavky s bývaním sú podľa odporcu cca 140 eur. Býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá má 76 rokov a má zdravotné problémy. Odporca uviedol, že ak si v minulosti privyrobit brigádou, matke prispieval, ale od 2.10.2014 je dlhodobu práceneschopný po úraze chrbtice a preto matke ničím na domácnosť neprispieva. Jeho matka pobera podľa jeho tvrdenia dôchodok mesačne po 380 eur. Podľa vyjadrenia odporcu nie je momentálne schopný zarábať a nemá

žiadny príjem, z ktorého by výživné platiť mohol. Podľa tvrdenia odporcu jeho úraz (pre ktorý je PN) nebol pracovný, v tom čase nebol zamestnaný, došlo k nemu koncom augusta 2014. Podľa jeho slov došlo k nehode, spadol z rebríka, ale nemal v sebe vtedy alkohol. Odporca ani v rámci dožiadania pri výsluchu nenavrhol žiadnu výšku výživného. Poukázal na jeho zlý zdravotný stav, ale po ukončení PN sa bude snažiť nájsť si prácu.

Zo správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny Martin mal súd preukázané, že odporca poberá od februára 2012 dávky v hmotnej núdzi, od 11/2014 po 96,30 eur mesačne .

Z obsahu Potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti uchádzača o zamestnanie vystavené P. P. P. mal súd preukázané, že odporca je od 2.10.2014 práceneschopný. Z obsahu Potvrdenia o trvaní nepriaznivého zdravotného stavu občana v hmotnej núdzi z 23.12.2014 vystaveného P. P. P. mal súd preukázané, že odporca je PN od 2.10.2014, lebo je po úraze chrbtice.

Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá, § 3 Zákona o rodine,(§1 veta prvá) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. (3)Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Predmetom sporu je návrh na zvýšenie výživného na plnoleté dieťa rodičovi.

Pri skúmaní dôvodov návrhu na zvýšenie výživného súd prihliadal na odôvodnené potreby oprávneného i na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pod odôvodnenými potrebami oprávneného, teda plnoletého dieťaťa je nutné rozumieť potreby základné, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky, okuliare a pod., ako aj školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru. Možnosti a schopnosti povinného, teda rodiča, na ktorého je dieťa výživou odkázané, sú dané jednak jeho vzdelaním, povoláním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii. Vzhľadom na charakter návrhu súd vykonal porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania na základe vykonaného dokazovania. Samotná zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená subjektívnymi okolnosťami na strane povinného či oprávneného alebo objektívne, napr.

vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného.

Preto aj súd skúmal zmenu pomerov, ktorá nastala za skoro 8 rokov, ktoré uplynuli od poslednej úpravy výživného na strane navrhovateľky i na strane rodičov a zistil, že navrhovateľka úmerne veku vyrástla, medzi časom splnoletnela, nenavštevuje už základnú školu. Po ukončení strednej školy a bakalárskeho štúdia na Ekonomickej univerzite v W. začala od septembra 2014 navštevovať Vysokú školu ekonomickú v F.. Tým sa jej potreby a náklady na štúdium zvýšili v každom smere (učebnice, strava, ubytovanie, cestovanie ...). Navrhovateľka preukázala listinnými dôkazmi svoje mesačné výdavky so štúdiom a tým spojeným pobytom v Prahe, keďže chodí na denné štúdium. Odporca si neplní vyživovaciu povinnosť riadne a včas.

Čo sa týka rodičov, odporca svoj osobný stav nezmenil, nevznikli mu ďalšie vyživovacie povinnosti. Matka navrhovateľky sa vydala v roku 2009 a vznikla jej ďalšia vyživovacia povinnosť. V čase poslednej úpravy výživného v roku 2006 mala matka netto mesačný príjem 313,64 eur (8909 Sk + rod. prídavky 540 Sk), v súčasnosti má netto mesačný príjem 544,14 eur, poberá rodinné prídavky a jej manžel má netto mesačný príjem 749,43 eur. Matka navrhovateľky má aj s manželom vlastné bývanie.

Odporca žije aj v súčasnosti v domácnosti so svojou matkou, starobnou dôchodkyňou. V čase posledného rozhodovania o výživnom mal odporca netto mesačný príjem 507,93 eur (15.302 Sk) a v súčasnosti (už od februára 2012) poberá len dávky v hmotnej núdzi po cca 61,60 eur mesačne, je evidovaný ako nezamestnaný. Od 2.10.2014 je práceneschopný pre operáciu chrbtice a z toho dôvodu mal zvýšenú dávku v hmotnej núdzi v období 12/ 2014 až 2/ 2015 v sume 96,30 eur mesačne.

Vykonaným dokazovaním mal súd jednoznačne preukázané, že návrh navrhovateľky je podaný dôvodne, lebo naposledy bolo o výške výživného rozhodované v čase, keď bola žiačkou 9. ročníka na základnej škole a od tejto doby sa podstatne zvýšili náklady na jej potreby ako študentky vysokej školy. Súd skúmal i majetkové a zárobkové pomery rodičov a zistil, že u matky došlo k zvýšeniu príjmu, ale vznikla jej ďalšia vyživovacia povinnosť. Odporcovi sa príjem podstatne znížil, je evidovaný ako nezamestnaný a poberá len dávky v hmotnej núdzi po 61,60 eur mesačne. Je od 2.1.2014 dlhodobo práceneschopný, čo je objektívny dôvod brániaci mu hľadať a nájsť si zamestnanie so zárobkom aspoň minimálnej mzdy. Pri posudzovaní a vyhodnocovaní dôkazov získaných v rámci konania súd dospel k záveru, že aj keď je návrh zo strany navrhovateľky podaný dôvodne, na strane odporcu nie sú splnené podmienky na zvýšení výživného na 200 eur, resp. akékoľvek zvýšenie výživného nad výšku naposledy súdom určenú výšku. Súd pritom vychádzal z toho, že plnoleté dieťa má znášať životnú úroveň svojich rodičov a v tomto konkrétnom prípade je životná úroveň matky navrhovateľky vyššia ako u odporcu. Z týchto dôvodov súd návrh zamietol.

Záverom súd už len dodáva, že v prípade neplatenia výživného odporcom naďalej navrhovateľke nič nebráni domáhať sa platenia výživného cestou exekúcie.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. V konaní bol úspešným odporca, ktorý si trovy konania neuplatnil, preto mu súd ani žiadne nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia

jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v

Trnave, trojmo.

Odvolaie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolaie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

Odvolaie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolaie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. a/- f/O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo požiadať o výkon rozhodnutia podľa Zák. č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov (Exekučného poriadku).